

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІТ-ГАЛУЗІ»**

Спеціальність: 122 Комп'ютерні науки

Розробник

Завідувач кафедри

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

Декан юридичного факультету

Начальник НМВ

Мамчур Л.В..

Блага А.Б.

Кондратенко Ю.П.

Гожий О.П.

Січко Д. С.

Шкірчак С. І.

Миколаїв – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Інтелектуальна власність в ІТ-галузі	
Шифр курсу в освітній програмі	ОЗПІ	
Галузь знань	12 Інформаційні технології	
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Інтелектуальні інформаційні системи	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	V	
Навчальний рік	2020-2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	IX	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3,0 кредитів/90 год.	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	
	0	
	30	
	60	
Відсоток аудиторного навантаження	34%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Навчальна програма дисципліни „Інтелектуальна власність в ІТ-галузі ” розрахована на студентів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» в межах підготовки фахівців рівня магістрів. Вивчення дисципліни передбачає отримання студентами спеціальних правових та пов'язаних з ними економічних знань початкового рівня у сфері інтелектуальної власності. Опанування комплексом знань з дисципліни створює умови для високого рівня професійної підготовки фахівців у комп'ютерній сфері.

Оскільки інформаційні технології та телекомунікації на фоні зростання телекомунікаційного ринку є сферою високоліквідних інвестицій, і тому, що розвиток законодавства України, що регулює сферу інформаційних технологій та телекомунікацій, відбувається швидкими темпами, надзвичайно важливим для ІТ – фахівця є вміння виявляти потенційні об'єкти інтелектуальної власності серед творчих розробок, правильно їх ідентифікувати та визначати потребу у своєчасному набутті правової охорони, бачити переваги володіння інтелектуальною власністю в цілому і конкретним видом об'єкта ІВ зокрема.

Фахівець-магістр повинен розуміти суть і переваги процедур ліцензування, процесу надання та використання радіочастот, особливості використання об'єктів ІВ у повсякденній фаховій діяльності для своєчасного звернення за юридичним супроводом start-up проектів, створення сайтів, патентування і оформлення авторських прав на новітні розробки, договірної оформлення

відносин зі створення ІТ-контенту, фрілансу, оформлення договору купівлі-продажу сайту, домену, бренду, захисту інформації.

Мета – спонукати студентів до творчої роботи, сформувати підґрунтя для освоєння базових навичок щодо реалізації і управління авторськими правами, заявочної, патентно-ліцензійної процедури та судового переслідування порушників в процесі захисту прав інтелектуальної власності. Студенти повинні оволодіти елементарними практичними навичками роботи з національним та міжнародним законодавством, використання спеціальної юридичної та технічної термінології в сфері інтелектуальної власності.

Головні завдання дисципліни «Інтелектуальна власність в ІТ-галузі»:

- формувати знання юридичних та базових економічних положень інтелектуальної власності;
- розвивати мислення студентів, яке передбачає загальне розуміння творчого процесу та його місце серед інших суспільних процесів;
- ознайомити студентів із існуючими механізмами охорони прав на результати творчої діяльності, розмаїттям об'єктів права інтелектуальної власності, колом прав і обов'язків, що впливають із факту створення твору або із охоронних документів у сфері промислової власності, основними способами захисту прав інтелектуальної власності у випадку їх порушення;
- розвивати здатність застосовувати економічні та правові знання і набуті вміння у практичній діяльності;
- виховувати у студентів особисті риси громадянина України, загальнолюдські духовні ціннісні орієнтації, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, патріотизму і взаєморозуміння між народами на основі особистісного усвідомлення сучасних цінностей техногенного суспільства з розвиненою економікою.

Студент повинен знати:

- національне і міжнародне законодавство, що регламентує процедуру виявлення та охорони результатів творчості в Україні;
- елементи національної системи охорони інтелектуальної власності;
- особливості міжнародної охорони інтелектуальної власності;
- класифікацію об'єктів інтелектуальної власності та особливості окремих їх видів;
- умови охороноспроможності окремих об'єктів інтелектуальної власності;
- права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності;
- підстави захисту прав інтелектуальної власності.

Студент повинен вміти:

- визначати вид результату творчої діяльності та його відповідність вимогам, встановленим у законодавстві;
- визначати схему правової охорони об'єктів патентного права (винаходів, корисних моделей, промислових зразків);
- визначати схему правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту (торговельних марок, географічних зазначень, фірмових найменувань);
- визначати схему правової охорони нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності (топографій інтегральних мікросхем, сортів рослин, комерційних таємниць);
- визначати алгоритм правової охорони об'єктів авторського права (творів літератури та мистецтва);

- визначати і фіксувати факт порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності.

В результаті вивчення дисципліни студент отримує:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК10. Готовність до самостійної, індивідуальної роботи, здійснювати комплексні дослідження, прийняття рішень в міждисциплінарних областях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК10. Готовність до розробки та впровадження нових інтелектуальних інформаційних технологій і програмного забезпечення для управління, проектування, прийняття рішень, пошуку, аналізу і обробки даних.

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Знати і розуміти особливості та можливості сучасних інтелектуальних технологій та їх застосування у наукових дослідженнях.
- ПРН4. Вміння проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності згідно поставленої мети.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути наступних компетентностей згідно ОПП:

Міждисциплінарні зв'язки. «Інтелектуальна власність в ІТ-галузі» в системі інших дисциплін, які передбачені навчальною програмою підготовки магістрів, визначається специфікою його змісту та існуючими зв'язками з такими навчальними дисциплінами, як «Нейромережеві методи обчислювального інтелекту», «Лінгвістичне забезпечення інтелектуальних систем» та ін

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

№ пп	Назви розділів та тем	За формами занять, годин		
		Аудиторні		Самостійна робота студента
		лекцій	семінарськ	
1	Загальні положення про об'єкти інтелектуальної власності.	-	2	7
2	Система і механізм охорони інтелектуальної власності	-	4	7
3	Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	-	4	7
4	Авторське право на комп'ютерні програми	-	4	7
5	Правова охорона об'єктів промислової власності	-	4	7
6	Право на науково-технічну інформацію	-	4	7
7	Охорона правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	-	4	6

8	Охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності	-	2	6
9	Договори на створення і використання об'єктів інтелектуальної власності	-	2	6
Всього		0	30	60

3.Зміст навчальної дисципліни

4.2.План семінарських занять

№ пп	Тема заняття / план
1-2	Тема 1. Загальні положення про об'єкти інтелектуальної власності. Теоретичні питання: 1. Поняття інтелектуальної діяльності та її роль в соціально-економічному розвитку України. 2. Види інтелектуальної діяльності 3. Державне управління інтелектуальною власністю. Поняття та зміст механізму правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Практичні завдання: 1. З'ясуйте і вивчіть поняття: інтелектуальна діяльність, інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності, форма (джерело) права інтелектуальної власності, законодавство про інтелектуальну власність, авторське право, патентне право, державне управління інтелектуальною діяльністю. 2. Знайдіть у Конституції України положення, що складають правові засади функціонування інтелектуальної власності в Україні.
3-4	Тема 2. Система і механізм охорони інтелектуальної власності Теоретичні питання: 1. Розвиток правової охорони результатів творчості. Право інтелектуальної власності в системі права України. Авторське право і патентне право. 2. Законодавство України про інтелектуальну власність. 3. Поняття та зміст правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та її механізму. 4. Державна політика у сфері інтелектуальної власності. 5. Повноваження, функції, історія створення державного органу з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності 6. Патентні повірені. 7. Громадські організації у сфері інтелектуальної власності. Практичні завдання: 1. Схематично зобразіть чинну в Україні систему охорони об'єктів інтелектуальної власності. 2. Схематично класифікуйте засоби правової охорони інтелектуальної власності

5-6	Тема 3. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав Теоретичні питання: 1. Авторське право в об'єктивному і суб'єктивному сенсі, його об'єкти. 2. Суб'єкти авторських відносин. 3. Особисті немайнові права авторів. 4. Майнові права автора, іншої особи, що має авторське право. 5. Поняття суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. 6. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст і межі. Практичні завдання: 1. Схематично зобразіть види співавторства, проілюструйте різницю між співавторством і співробітництвом. 2. Наведіть приклади об'єктів авторського права та пов'язаних із ними об'єктів суміжних прав. 3. Визначте як здійснювалась охорона суміжних прав до проголошення незалежності України
7-8	Тема 4. Авторське право на комп'ютерні програми 1. Комп'ютерна програма як об'єкт авторського права 2. Створення та використання комп'ютерних програм 3. Проблема захисту авторських прав на комп'ютерні програми та шляхи вирішення у країнах світу 4. Захист інформації в автоматизованих системах
9-10	Тема 5. Охорона об'єктів промислової власності 1. Поняття промислової власності. 2. Об'єкти правової охорони у праві промислової власності. 3. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. 4. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. 5. Особливості охорони об'єктів промислової власності, що містять державні таємниці. 6. Патенти і свідоцтва України, їх дія в часі і просторі. 7. Строки охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. 8. Суб'єктивні права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Практичні завдання: 1. Охарактеризуйте патентування винаходів як адміністративну процедуру. 2. Схематично зобразіть етапи оформлення прав на промисловий зразок.
11-12	Тема 6. Право на науково-технічну інформацію 1. Значення, види, зміст науково-технічної інформації 2. Зміст права на науково-технічну інформацію 3. Право на конфіденційну(нерозкрити інформацію)
13-14	Тема 7. Охорона правових засобів індивідуалізації учасників товарного обороту, товарів і послуг 1. Поняття і умови охороноздатності торговельної марки (знаку для товарів та послуг). 2. Процедура оформлення права на торговельну марку. 3. Охорона прав на фірмове найменування. 4. Поняття і види географічних зазначень місця походження товару, їх правова охорона. Практичні завдання:

	1. Проаналізуйте неправомірне використання знаків для товарів і послуг. 2. Розкрийте суть права на загальновідомий знак для товарів і послуг. 3. Проведіть класифікацію торговельних марок за всіма відомими вам критеріями.
15-16	Тема 8. Охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності (2 год.) - Охорона прав на сорти рослин, - Порода тварин як об'єкт правової охорони, - Топографії інтегральних мікросхем: поняття, строки, умови правової охорони. - Значення, види та зміст науково-технічної інформації. Способи охорони права на науково-технічну інформацію. - Право на конфіденційну інформацію. - Право на наукові відкриття. Практичні завдання: - Порівняйте поняття селекції сортів рослин та селекції порід тварин.
17-18	Тема 9. Договори на створення і використання об'єктів інтелектуальної власності - Ліцензії на право користування об'єктами інтелектуальної власності. Види ліцензій. - Ліцензійний договір. - Авторські договори. Характеристика окремих видів авторських договорів. - Договори на створення і використання результатів науково-технічної діяльності. - Договори на роботи і послуги по забезпеченню науково-технічною інформацією. - Використання об'єктів інтелектуальної власності за договором комерційної концесії. Практичні завдання: - Видавництво "Каравелла" звернулося до В. Смирненка з пропозицією опублікувати його посібник "Основи авторського права". В. Смирненко з пропозицією погодився і просив видавництво підготувати проект авторського договору, який він готовий розглянути як оферту. Підготуйте і письмово оформіть проект авторського договору між видавництвом "Каравелла" і В. Смирненком.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Денна форма

Теми для виконання індивідуальних науково-дослідних робіт

- Поняття і ознаки результату творчої діяльності як об'єкта правової охорони.
- Поняття інтелектуальної власності, її завдання та функції.
- Державна система охорони інтелектуальної власності.
- Поняття принципи та завдання авторського права і суміжних прав.
- Поняття, принципи та завдання патентного права.
- Сучасний стан законодавства України про охорону інтелектуальної власності.
- Національна патентна система.
- Правовий статус патентних повірених.
- Суб'єкти авторського права.
- Особисті немайнові права автора.
- Майнові права автора.
- Суб'єкти суміжних прав, їх права.

13. Об'єкти суміжних прав та умови їх правової охорони.
14. Правовий захист авторського права і суміжних прав.
15. Авторські договори.
16. Співавторство, співробітництво: порівняльна характеристика.
17. Джерела права промислової власності.
18. Об'єкти права промислової власності, їх види.
19. Винахід та його правова охорона
20. Правова охорона корисної моделі
21. Правова охорона промислового зразка.
22. Торгівельні марки та їх правова охорона.
23. Секрети виробництва та їх правова охорона.
24. Нетрадиційні об'єкти права промислової власності.
25. Охорона прав на сорти рослин і породи тварин.
26. Патентовласники, їх права та обов'язки.
27. Явочна та перевірна системи патентування.
28. Невикористання запатентованого об'єкта та його правові наслідки.
29. Особливості патентування ОІВ за кордоном.
30. Процедура подачі заявки на охорону об'єкта інтелектуальної власності.
31. Патентна експертиза, її особливості щодо окремих об'єктів промислової власності.
32. Реалізація прав, що впливають з патенту.
33. Державний реєстр патентів України.
34. Особливості реалізації патентних прав на об'єкти, що становлять державну таємницю.
35. Способи реалізації патентних прав.
36. Форми, способи і засоби захисту прав власників об'єктів промислової власності.
37. Порушення прав власника патенту.
38. Способи захисту особистих немайнових прав автора ОІВ.
39. Захист майнових прав автора ОІВ.
40. Загальна характеристика порушень авторських прав.

Плани самостійних занять

Тема № 1. Загальні положення про об'єкти інтелектуальної власності

1. Проаналізуйте тенденції розвитку законодавства у сфері інтелектуальної власності
2. Зазначте основні напрями адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства ЄС.

Тема № 2. Система і механізм охорони інтелектуальної власності

1. Охарактеризуйте основні підстави припинення охорони на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Проаналізуйте недоліки національного механізму охорони інтелектуальної власності
3. Проаналізуйте правовий статус Апеляційної ради при Департаменті інтелектуальної власності.

Тема № 3. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав

1. Висловіть свою думку, наскільки відповідає законодавство України положенням ст. 18 Бернської конвенції
2. Розкрийте суть поняття системи міжнародної охорони авторських прав

Тема № 4. Авторське право на комп'ютерні програми.

1. Історія правової охорони комп'ютерних програм. Розмежування охорони програмної і апаратної частини в ІТ.
2. Технічне завдання на створення комп'ютерної програми.
3. Права, що виникають на комп'ютерну програму. Ліцензійний софт. Види ліцензій.

Тема 5. Правова охорона об'єктів промислової власності

1. Розкрийте схематично процедуру патентування в Україні.
2. Розкрийте суть монопольних прав патентовласника.

Тема 6. Право на науково-технічну інформацію

1. Схематично зобразіть види науково-технічної інформації
2. Система доступу до науково-технічної інформації.
3. Патентні бібліотеки (відкритий і закритий доступ).

Тема 7. Охорона правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

1. Поняття і умови охороноздатності торговельної марки (знаку для товарів та послуг).
2. Процедура оформлення права на торговельну марку.
3. Загальновідомі на території України знаки для товарів та послуг.
4. Охорона прав на фірмове найменування.
5. Поняття і види географічних зазначень місця походження товару, їх правова охорона.

Тема № 8. Охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

1. Охорона прав на сорти рослин, породи тварин, топографії інтегральних мікросхем.
2. Право на науково-технічну інформацію. Значення, види та зміст науково-технічної інформації.

Тема №9. Договори на створення і використання об'єктів права інтелектуальної власності.

1. Договори на створення і використання результатів науково-технічної діяльності. Договори про програми ЕОМ та бази даних.
2. Зобразіть схематично структуру договірних зв'язків при різних видах ліцензій.
3. Складіть проект ліцензійної угоди для комп'ютерної програми.
4. Договірні порушення прав інтелектуальної власності.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Вимагає використання проектора на практичних заняттях (з окремих тем).

Підсумковий контроль

Залік є підсумковою формою контролю знань студентів і проводиться в усній формі. Студенти отримують іспитові питання у формі білетів. При підготовці до відповіді забороняється користуватися конспектами, законодавством і засобами мобільного зв'язку та комп'ютерної техніки

Питання для підготовки до заліку

1. Поняття, ознаки та характерні особливості інтелектуальної власності.
2. Поняття, ознаки результату творчої діяльності як об'єкта правової охорони
3. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.

4. Поняття, характерні ознаки права інтелектуальної власності.
5. Форми (джерела) права інтелектуальної власності.
6. Джерела права промислової власності.
7. Державний інститут інтелектуальної власності, його завдання і повноваження.
8. Державне управління інтелектуальною власністю.
9. Поняття і види результатів творчості, що охороняється авторським правом.
10. Авторське право в об'єктивному і суб'єктивному розумінні.
11. Об'єкти авторського права.
12. Суб'єкти та зміст авторських відносин.
13. Співавторство і співробітництво: порівняльна характеристика.
14. Особисті немайнові права авторів.
15. Майнові права автора та іншої особи, що має авторське право.
16. Виключення в майнових правах. Вільне використання творів.
17. Строк дії авторських і суміжних прав. Правонаступництво.
18. Поняття і суб'єкти суміжних прав.
19. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст і межі.
20. Поняття промислової власності і права промислової власності.
21. Національна патентна система. Процедура патентування .
22. Правовий статус патентних повірених.
23. Об'єкти промислової власності: поняття і види, загальна характеристика
24. Поняття та умови охороноспроможності винаходу
25. Оформлення прав на корисну модель.
26. Поняття і умови охороноспроможності промислового зразка.
27. Заявочний і конвенційний пріоритет: порівняльна характеристика.
28. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
29. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
30. Суб'єктивні права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
31. Права та обов'язки власника патенту.
32. Раціоналізаторська пропозиція, особливості її правової охорони.
33. Особливості оформлення та здійснення патентних прав на об'єкти, що становлять державну таємницю.
34. Право на фірмове найменування.
35. Торгівельна марка як об'єкт правової охорони.
36. Право на найменування місця походження товару.
37. Охорона прав на сорти рослин, породи тварин.
38. Топографії інтегральних мікросхем як об'єкт правової охорони.
39. Право на науково-технічну інформацію: поняття та зміст.
40. Право на конфіденційну інформацію.
41. Право на наукові відкриття.
42. Міжнародні договори про охорону інтелектуальної власності.
43. Міжнародні організації, які здійснюють охорону інтелектуальної власності. ВОІВ.
44. Процедура міжнародної реєстрації ІВ.
45. Поняття і види авторських договорів.
46. Видавничий договір. Договір на депонування рукопису.
47. Договір на похідні твори.
48. Постановчий та сценарний договори..
49. Договір художнього замовлення.
50. Поняття та види ліцензійного договору, його форма і зміст.
51. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

52. Договірні та позадоговірні порушення прав власника патенту..
53. Порушення прав на об'єкти авторського права і суміжних прав.
54. Категорії судових спорів у сфері інтелектуальної власності
55. Форми і способи захисту прав власників об'єктів інтелектуальної власності.
56. Способи захисту особистих немайнових прав автора об'єкта інтелектуальної власності.
57. Особливості захисту авторського права і суміжних прав.
58. Захист прав патентовласника. Захист прав на знаки для товарів і послуг.
59. Поняття і види порушень авторських прав.
60. Адміністративна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності.

Максимальна кількість балів за залік –30. Іспитовий білет містить 2 теоретичних питання. Розгорнута відповідь на 1 питання (з відповідями на додаткові уточнюючі питання) оцінюється макс. 15 балів:

Відповідь на питання іспитового білету	Максимальна кількість балів
1 питання	15
2 питання	15
Всього	30

Зразок залікового білета:

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

Спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»

Семестр IX

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність в IT-галузі»

Білет № 0

1. Предмет, метод, система права інтелектуальної власності
2. Доцільність закордонного патентування.

Затверджено на засіданні кафедри цивільного та кримінального права і процесу
 Протокол № _____ від „__” _____ 20__ року

Завідувач кафедри цивільного та

кримінального права і процесу

Екзаменатор

_____ **А.Б. Блага**

_____ **Л.В. Мамчур**

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів	
1	Усна відповідь на семінарському занятті	9*5	45
2	Письмове виконання практичних завдань і розв'язування задач	15	15
3	Індивідуальна науково-дослідна робота	10	10

4	Залік	30	30
	Всього	100	

Усна відповідь на семінарських заняттях включає в себе: опитування по будь-якому питанню, винесеному на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, доповнень відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), вирішення ситуаційних завдань з необхідною аргументацією та посиланням на законодавство. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Високий рівень (5). Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх теоретичних положень теми, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести важливі висновки, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з уже вивчених юридичних та загальноосвітніх дисциплін. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.

Рівень вище середнього (4). Студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття, категорії і принципи теми, а також пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, може самостійно довести їх. Демонструє здатність пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з дисципліни. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент може самостійно підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки

Середній рівень (3). Студент знає основні поняття, категорії і термінологію теми, може сформулювати базові принципи теми, пов'язати їх з деякими реальними явищами, може привести в основному вірне вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести окремі приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь в основному логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент в цілому володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій, допускає незначну кількість помилок, які виправляє самостійно, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. Студент може за допомогою викладача підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.

Достатній рівень (2). Студент відтворює основні поняття і визначення теми, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних інститутів та їх відмінність, може визначити окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним

формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може. Студент виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, виконує роботу за зразком (практичним коментарем), але з помилками, які виправляє за вказівкою викладача; робить в основному вірні висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.

Низький рівень (1). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу теми елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і правові явища. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями теми, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (риси, принципи). Не здатний пов'язати матеріал теми з раніше вивченим матеріалом, вміє користуватися окремими законодавчими положеннями, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки.

Письмове виконання практичних завдань і розв'язування задач, що подані в плані семінарського заняття, здійснюється в рамках самостійної підготовки студента до семінару. Практичне завдання передбачає опрацювання базової термінології або судової практики в рамках самостійної підготовки студента до семінару, задача побудована на реальному правовому казусі, та вимагає розв'язання правового конфлікту із застосуванням норм чинного законодавства. Бали виставляються у процесі підсумкового семестрового контролю, шляхом перевірки зошитів для практичних завдань.

Оцінка в межах 10-15 балів виставляється, якщо студент виконав усі практичні завдання і задачі, передбачені планами семінарського заняття, задачі і завдання розв'язані повністю, вірно складені процесуальні документи, базові правові позиції чи теоретичні визначення законспектовані, студент демонструє активні аналітичні навички, правильне розуміння суті правового конфлікту і шляхів та процесуальної моделі його розв'язання. Можливі певні неточності або незначні упущення

Оцінка в межах 5-10 балів виставляється, якщо практичні завдання і задачі, передбачені планами семінарського заняття виконані не з усіх тем, задачі і завдання розв'язані в цілому правильно, процесуальні документи складені, базові правові позиції чи теоретичні визначення законспектовані неповно, студент демонструє достатні аналітичні навички, розуміння суті правового конфлікту в цілому, проте неповно розуміє шляхи та процесуальну модель його розв'язання, допущені грубі упущення стосовно базових норм процесуального закону.

Оцінка в межах 0-5 балів виставляється, якщо практичні завдання і задачі, передбачені планами семінарського заняття, виконані не більш як в половинному об'ємі, задачі і завдання розв'язані не всі або неповно, зміст норм процесуального права не розкритий (вказані лише номери статей), процесуальні документи відсутні або складені з помилками, демонструє слабе розуміння способів вирішення, базові правові позиції чи теоретичні визначення законспектовані зі значними упущеннями, студент демонструє слабкі аналітичні навички, нерозуміння суті правового конфлікту і шляхів та процесуальної моделі його розв'язання.

Індивідуальна науково-дослідна робота передбачає поглиблене вивчення студентом окремого питання з курсу дисципліни та виконання наукового огляду обраної теми (за погодженням з викладачем) із зазначенням використаної літератури. Максимальна оцінка – 10 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної науково-дослідної роботи.

10 балів: студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно виклав матеріал; продемонстрував здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснив критичний огляд визначень, наведених різними авторами в різних джерелах; продемонстрував здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовував фактичні та статистичні дані; продемонстрував знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.

8-9 балів: студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно виклав матеріал; продемонстрував здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснив критичний огляд визначень, наведених різними авторами в різних джерелах; продемонстрував здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі аргументував власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використав фактичні та статистичні дані.

5-7 балів: структура в основному витримана, студент вірно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. В матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи, студент лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими або поверховими. \

3-4 бали: є неточності у структурній побудові, зміст є переказом тексту 2-3 підручників, обсяг є недостатнім для викладення обраної проблеми; має бути нове посилання на кожній сторінці на інше (нове) джерело без повторень.

0-2 бали: текст в основному повторює текст підручника або Інтернет-джерела, тема не розкрита, є істотні недоліки у структурі; студент зовсім не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно. Не витримана структура. Текст доповіді є повністю ідентичним тексту одного підручника або іншого джерела.

Залік. Критерії оцінювання відповіді

- оцінкою в межах «1-3» балів оцінюється відповідь студента, яка передбачає відсутність знань по питанню, але з орієнтовним володінням термінологією, без розуміння змісту терміну;
- оцінкою в межах «4-6» балів оцінюється відповідь студента, яка не є змістовною, містить суттєві помилки, необґрунтована, не відноситься певною мірою до предмету обговорення;
- оцінкою в межах «7-9» балів оцінюється відповідь студента, яка є змістовною, але містить помилки, недостатньо обґрунтована;
- оцінкою в межах «10-15» балів оцінюється відповідь студента, що є змістовною, повною, вірною, обґрунтованою. Допускається одна-дві незначні помилки.

7. Рекомендовані джерела інформації

а) Основна

Законодавство

1. Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. Лист Вищого Арбітражного суду України від 20 лютого 2007 року 01-8/91
2. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64.

3. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 13 грудня 1991 року № 1977-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 12. Ст. 165.
4. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі. Закон України від 15 грудня 1993 року № 3687-ХІІ .Відомості Верховної Ради України .1994. № 7. Ст. 32.
5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг. Закон України від 15 грудня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36.
6. Про охорону прав на промислові зразки. Закон України від 15 грудня 1993 року № 3688-ХІІ . Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 34.
7. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5 листопада 1997 року // ВВР України. 1998. № 8. Ст.28.
8. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року // ВВР України. 1999.– № 32. Ст.267.
9. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 24 квітня 1993 року // ВВР України. 1993. № 21. Ст. 218.
10. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 року // ВВР України. 1994. № 2. Ст. 7.
11. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 року // ВВР України. –2000. № 24. Ст. 183.
12. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 року // ВВР України. 2002. № 17. Ст.121.
13. Про карантин рослин: Закон України від 30 червня 1993 року //ВВР України. 1993. № 34. Ст. 352.
14. Про насіння та садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 року // ВВР України. 2003. № 13. Ст. 92.
15. Цивільний кодекс України. Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV .Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.

Підручники і посібники

16. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія . О. В. Жилінкова. Київ. Юрінком Інтер. 2015. 280 с.
17. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., К.Ю.Н., доц. Чепис О.І. Ужгород. РІК-У. 2019. 488 с.
18. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид. 2, змін. І доп. / О. П. Світличний. Київ. НУБіП України. 2016. 355 с
19. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність: підручник. Львів. Галицький друкар. 2015. с 233-234.
20. Посібник для суддів з інтелектуальної власності. Бенедисюк І.М. та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с.
21. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч.закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.

б) Додаткова

Законодавство

22. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків від 12.06.1973
23. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2000. № 12.

24. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
25. Конвенція об охоране интересов производителей фонограмм от незаконного воспроизводства их фонограмм от 29 октября 1971 года. Женева. 1972.
26. Международная конвенция об охоране прав исполнителей, производителей фонограмм и вещательных организаций от 26 октября 1961 г. Женева. 1992.
27. Про ратифікацію Угоди про співробітництво по припиненню правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Закон України від 21 вересня 2000 року № 1972-III Юридичний вісник України. № 43.
28. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.
29. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
30. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.
31. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
32. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.
33. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
34. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з Атомної Енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Розділ VII. Договори у сфері інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kmu.gov.ua/kmu/docs/EA00_Ukraine.
35. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС) від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]– Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.
36. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_005.
37. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
38. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року // ВВР України. 1996 № 30 Ст. 141.

Наукові видання

39. Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). Львів: Юрид. ф – т Львів. нац. ун – ту ім. І. Франка. 2016. 180 с
40. Ангел Є. Непотрібна інтелектуальна власність: де і чому гальмує Україна. Режим доступу : <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2018/03/13/7078571/> (дата звернення 12.09.2019 р).
41. Андрощук Г. О. Програма інноваційного розвитку економіки Німеччини: стратегія високих технологій . Наука та інновації. 2019. Т. 5, № 3. С. 72–88.
42. Атаманова Ю. Є. Складний результат інтелектуальної діяльності та особливості прав на нього. Право України. 2011. № 3. С. 127–138.
43. Бутнік-Сіверський С. Майнові авторські права як об'єкт спадкування. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2008. № 3. С. 3–12.

- 44.Дмитришин В. С.Правова природа та класифікація ліцензій на використання об'єктів права інтелектуальної власності. Адвокат. 2010. № 6. С. 18–23.
- 45.Дмитришин В. С. Договір комерційної концесії та договір франчайзингу: співвідношення понять та правова природа .Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 19
- 46.Калініченко М.М. Авторське право та проблема постмодерністської інтертекстуальності в сучасній літературі. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2015. Вип. 15. С. 354–359.
- 47.Кохановская Е. В. К вопросу об общих положениях о праве интеллектуальной собственности в Гражданском кодексе Украины .Ежегодник украинского права. Харьков.2012. № 4. С. 354–370.
- 48.Кохановська О. В. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні. Право України. 2011. № 5. С. 52–59; Право України. 2011. № 7. С. 181–189.
- 49.Кузнецова Н. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Право України. 2011. № 3. С. 21–29
- 50.Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. Основи інтелектуальної власності та її захист. Київ. Видавництво «Ліра-К». 2011. 160 с.
- 51.Нерсисян А. Форми захисту прав інтелектуальної власності в Україні: теоретичні аспекти. Юридичний журнал. 2010. № 6.С. 39–40.
- 52.Промислова власність у цифрах. Показники діяльності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» за I півріччя 2018 року державне підприємство. «Український інститут інтелектуальної власності». Київ. 2018. 40 с
- 53.Савич С.С. Авторське право у цифровому середовищі: проблема монополії правовласника та забезпечення умов вільного використання творів. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2015. № 1. С. 202.
- 54.Світличний О. П. До питання встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності юридичних осіб за порушення прав інтелектуальної власності. Науковий вісник НУБіП України: Серія «Право». Київ. 2014. Вип.197. ч. 2. С.196–200.
- 55.Світличний О. П. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави . Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. №3. С. 65–67.
- 56.Складання і подання заявки на винахід і корисну модель : метод. вказівки до виконання домашньої контрольної роботи з навчальної дисципліни «Патентознавство та авторське право»; для студ. інженерно-хімічного факультету денної форми навчання . Уклад. І. О. Мікульонюк. Київ. НТУУ «КПІ». 2017. 62 с.
- 57.Федулова Л. Інтелектуальна власність у національній інноваційній системі: наук.-аналіт. доп. НАН України. Ін-т економіки та прогнозування. Київ. 2010. 216 с
- 58.Харитонов О. І. Поняття та види цивільних правовідносин інтелектуальної власності . О. І. Харитонів. Право України. 2011. № 3. С. 66–77.
- 59.Харитонов О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади) Одеса.Фенікс. 2011. 346 с.
- 60.Шишко І. Авторське право в системі прав особи . Юридичний вісник. 2014. № 3. С. 109–113.